

Dossier Vermeer

Dossier Vermeer

Susannah Meerlo

Schrijver: Susannah Meerlo
Omslagfoto: SHVETS productions
Coverontwerp: Susannah Meerlo
Uitgeverij: Heijink
ISBN: 9789403675886
2022 © Susannah Meerlo

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden veele-
voudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of open-
baar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, me-
chanisch, door fotokopieën, opnamen, of enige andere manier, met uit-
zondering van korte citaten gebruikt in recensies, zonder voorafgaande
schriftelijke toestemming van de schrijver.

Ga je mee?

Dag van opname

‘Lukt het om je spullen bij elkaar te pakken, of zal ik je daarbij helpen?’ vraagt Ruth op bezorgde toon.

‘Niet nodig, hoor. Dat lukt mij zelf wel,’ antwoordt Hanna. Ze staat moeizaam op en laat haar behandelaar achter in haar woonkamer. Geen denken aan dat Ruth zich moet verlagen om haar te helpen met het inpakken van haar tas. Daarbij, ze heeft al wel vaker met dit bijltje gehakt, dus waarom zou ze daar hulp bij vragen? Hanna strompelt naar boven en trekt haar koffer uit de kast en gooit deze op bed. ‘Wat ondergoed, bh’s, wat broeken, shirts, sokken...,’ mompelt ze in zichzelf terwijl ze de bebloemde reistrolley volstopt. Het zweet breekt haar uit en met moeite vindt ze veilig de weg terug naar Ruth. Met een plof laat ze zich op de stoel vallen.

Bezorgd kijkt Ruth haar patiënte aan. ‘Gaat het wel?’

Hanna knikt vertraagd. ‘Ja, hoor. Het is alleen irritant dat ik alles dubbelzie vandaag.’

‘Volgens mij is je moeder er, Hanna.’ Ruth wijst naar de deur.

Hanna kijkt versuft op.

‘Heeft ze zelf een sleutel of zal ik even opendoen?’ vraagt Ruth subtiel aan Hanna die stoïcijns blijft zitten.

‘O ja, stom. Ik doe wel open.’ Hanna staat traag op en loopt langzaam naar de deur. ‘Hoi, mam, kom erin.’

‘Hé, lieverd!’ Els geeft haar dochter een stevige knuffel. ‘Het komt wel goed.’ Zachtjes streelt ze over Hanna’s rug.

Samen lopen ze naar de woonkamer, waar Ruth haar jas inmiddels aangetrokken heeft. ‘Dag, fijn dat u zo snel kon komen.’

‘Ja, natuurlijk. Vanzelfsprekend.’

‘U weet waar de afdeling is?’

Els schudt haar hoofd. ‘Nee, maar ik heb de navigatie meegenomen, dus dat gaat goedkomen.’

‘Fijn. Ze weten dat jullie komen. U kunt gewoon aanbellen en dan worden jullie opgehaald.’ Ruth kijkt Hanna aan. ‘Veel sterkte, Hanna. Doe rustig aan en zet hem op!’

‘Bedankt,’ antwoordt Hanna op neutrale toon.

Ruth wendt zich naar haar moeder. 'U ook sterkte. Ik moet nu naar mijn volgende afspraak. Hanna heeft haar koffer zelf ingepakt. Ik weet niet of alles wat ze nodig heeft erin zit.'

'Ik zal er even naar kijken. Bedankt,' antwoordt Els vriendelijk.

'Tot ziens!' Met stevige pas loopt Ruth de kamer uit.

Els kijkt Hanna aan. 'Heb je alles ingepakt, Hanna?'

Hanna zucht. Natuurlijk heeft ze dat. Ze weet wel hoe ze een koffer moet inpakken. Waarom twijfelt iedereen ineens aan haar?

'Broeken, shirts, vesten, pyjama, ondergoed, bh's, sokken...'

'Ja, ja, ja, alles zit erin,' antwoordt Hanna geïrriteerd.

'Laptop, iets te lezen?'

Hanna kijkt op. 'Nee! Niet aan gedacht. Ik ben zo terug.'

Na vijf minuten komt ze weer beneden met een laptoptas in haar hand.

'Klaar om te gaan?' vraagt Els.

Hanna kijkt vertwijfeld naar haar hond. Hoe moet het nu met Harrison? Die kan niet zolang alleen blijven.

'Harrison haal ik straks op,' reageert Els geruststellend. 'Die mag bij ons logeren. Kom, we moeten gaan, anders komen wij te laat.'

Ze leggen de koffer op de achterbank en stappen in de auto.

'Over een uurtje zijn we er,' zegt Els, nadat ze de navigatie heeft ingesteld.

In stilte vertrekken ze naar de instelling die nog een crisisplek beschikbaar had voor Hanna. Al snel valt Hanna in slaap.

Els parkeert de auto bij de instelling en kijkt om zich heen waar de ingang is. Hanna opent versuft haar ogen.

'Wij zijn er, ga je mee?' vraagt Els.

'Nu al?' verbaasd stapt Hanna uit de auto.

Bij de ingang blijft het tweetal staan. 'Welke afdeling moeten wij bel-len?' vraagt Els.

Hanna kijkt naar de verschillende deurbellen. 'Geen idee, heeft Ruth niet gezegd.' Ze drukt een willekeurige bel in.

'Hallo, waarmee kan ik u helpen?' klinkt het via de intercom.

'Wij komen voor een opname,' antwoordt Hanna na enkele seconden.

'Op welke afdeling?'

'Gesloten,' valt Els haar dochter bij, die geïntrigeerd naar de camera kijkt.

‘Iemand komt u zo ophalen,’ klinkt het door de muur, waarna de verbinding verbroken wordt. In stilte wachten ze af tot er iemand hen op komt halen.

De deur gaat open. Een vrouw van middelbare leeftijd staat in de deuropening en kijkt Hanna aan. ‘Ben jij Hanna Vermeer?’

Hanna knikt vertwijfeld. Hoe weet zij nu hoe zij heet?

‘Welkom! Het is niet heel gezellig, maar het huidige protocol is dat familie meteen afscheid moet nemen. Sorry...’ Met een sip gezicht kijkt de verpleegkundige Els aan.

‘Oh, oké,’ reageert Els verrast. ‘Kom eens, lieverd.’ Ze draait haar dochter bij om haar nog even in de ogen te kunnen kijken. ‘Zet hem op. Het komt goed, ik denk aan je, pa ook. En we zullen voor je bidden.’ Ze ondersteunt haar woorden door Hanna nog een stevige moeder-dochterknuffel mee te geven. ‘Ik houd van je, heel veel.’

‘Ik ook van u,’ antwoordt Hanna.

‘Ga je mee naar de afdeling?’ vraagt de verpleegkundige.

Hanna knikt, pakt haar koffer en loopt traag achter de verpleegkundige aan. Ze kijkt nog eenmaal achterom en zwaait naar haar moeder. Els blaast een handkus terug.

‘Mijn naam is Janny trouwens,’ zegt de verpleegkundige terwijl ze de deur van de afdeling van het slot doet.

‘Oké, ik ben Hanna. Maar dat wist u al.’

Janny glimlacht. ‘Ga maar naar binnen.’ Vriendelijk houdt ze de deur voor haar patiënte open.

Voorzichtig stapt Hanna de felverlichte afdeling op. Onzeker kijkt ze om zich heen. Wie zit er nog meer op de afdeling? Waar is haar kamer? Moet ze deze delen?

Janny sluit de deur en gaat weer bij Hanna staan. ‘Je wordt straks gezien door een psychiater. Bij dat gesprek ben ik ook aanwezig. Maar hij is nog onderweg. Daarom laat ik je eerst je kamer zien. Daar kan je in ieder geval je spullen kwijt.’ Met driftige pas loopt de verpleegkundige over de afdeling. Hanna houdt haar niet bij en volgt haar op een afstandje. Ik zie wel waar ze stil gaat staan, daar zal mijn kamer dan wel zijn, denkt Hanna, terwijl ze de verpleegkundige in tweevoud voor zich uit ziet lopen.

‘Dit is je kamer. Het is niet heel groot maar je hoeft een kamer niet te delen en je hebt een eigen douche en wc. We merken dat mensen dat toch het belangrijkste vinden.’

Hanna kijkt rond. Zo klein is het nou ook weer niet. En dan daarbij, zolang zal ze toch niet blijven?

'Ik laat je straks de rest van de afdeling zien. Kom eerst maar even bij van alles. Heb je voor nu vragen?'

Hanna schudt het hoofd en zet haar koffer op tafel neer.

'Mocht er iets zijn, ik zit in de woonkamer, de ruimte aan het begin van de gang.'

'Is goed.' Ze kijkt Janny na die haar slaapkamer verlaat. Zuchtend kijkt Hanna naar haar koffer. Ze heeft zo geen zin om hem uit te pakken. Eerst maar een wandeling maken. Ze pakt haar jas en opent de deur naar de gang. Dat alles nieuw is en ook nog eens dubbel voor haar ogen komt, maakt het vinden van de uitgang een kleine uitdaging voor Hanna. Had ze nu maar beter opgelet bij binnenkomst. Ze ziet een deur die haar bekend voorkomt. Hanna trekt en duwt, maar er is geen beweging in te krijgen. Ben ik nou zo dom? denkt ze gefrustreerd.

De verpleegkundige ziet haar tegen de deur duwen en staat op uit de woonkamer. 'De deur zit op slot, Hanna.'

'Oh,' antwoordt ze teleurgesteld. 'Maar kunt u hem dan even van slot doen? Ik wil naar buiten.'

'Dat kan niet, Hanna. Voorlopig niet althans.'

Verbaasd kijkt Hanna op. Hoezo kan dat niet?

'Je zit op een gesloten afdeling. Zolang wij niet weten of jij geen gevaar vormt voor jezelf of voor je omgeving, heb jij geen vrijheden.'

Verslagen blijft Hanna staan. De laatste woorden resoneren in haar hoofd. Geen vrijheden... Even heeft Hanna een helder moment en realiseert ze zich in welke situatie ze zich bevindt. Een gesloten afdeling, geen vrijheden, afhankelijk van anderen. Hoe heeft dit allemaal zo ver kunnen komen?

Buikpijn

Zesendertig weken voor opname

Dat wordt meer bewegen en minder eten vandaag, denkt Hanna. Met tranen in haar ogen, zet ze de weegschaal weg onder de kast. Ze loopt naar de kledingkast en glijdt met haar hand door de stapel T-shirts en broeken. Stuk voor stuk keurt ze de kledingstukken af. Te groot, hierin lijk ik te dik, deze zit niet lekker... Zuchtend trekt Hanna haar standaard outfit uit de kast: haar zwarte broek met het zwarte, grote vest en een standaard T-shirtje. Daarin voelt ze zich toch het meest op haar gemak. Snel werpt ze een korte blik in de spiegel. Ze fatsoeneert haar haren en poetst haar tanden. 'Zo, hier moeten we het maar mee doen,' zegt ze tegen zichzelf. Ze kijkt op haar horloge. Het is nu echt tijd om te gaan. Ze rent de trap af en trekt haar jas aan.

'Oké, Harrison. Braaf zijn. Baasje is er zo weer.' Hanna geeft Harrison een aai over zijn zwarte bolletje en stopt hem nog wat lekkers toe. Ze draait de deur op slot en kijkt nog even door het raam naar binnen. Haar trouwe viervoeter ligt rustig op zijn kleedje te smullen. Met tegenzin loopt Hanna naar haar fiets. Er staat een forse wind en er is te weinig tijd om lopend naar de afspraak te gaan. In het verleden zou ze met de auto gaan, nu kiest ze voor de fiets. Het is alweer een tijdje geleden dat zij gefietst heeft. Ze vindt het een verschrikkelijke bezigheid. Haar spieren verzuren zo snel en ze raakt er zo van buiten adem. 'Links, rechts, links, rechts,' zegt ze om zichzelf te stimuleren om door te blijven trappen. Ik ga dit niet redden, denkt Hanna nadat ze voor de zoveelste keer een korte pauze heeft moeten inlassen. Ik moet nu echt flink doorfietsen, anders kom ik te laat. Gewoon van lantaarnpaal naar lantaarnpaal fietsen. Er klinkt gerinkel van een fietsbel. Geïrriteerd kijkt ze opzij. Dat is al de vierde zestigplusser die haar inhaalt. Fietst ze nu echt zo langzaam? De lantaarnpalen lijken wel steeds verder uit elkaar te staan. Ze grijpt haar stuur stevig vast en focust zich op de stoeptegels. Twee, vier, zes, acht, tien stoeptegels... Eindelijk ziet ze het gebouw waar Ruth werkt. Ze laat zich van haar zadel afglijden en komt even op adem. Wat een rit. Hanna doet haar fiets op slot en loopt naar binnen. Ontmoedigt kijkt ze naar de twee trappen. Hoewel ze mentaal wel in is voor nog een kleine work-out, denkt haar lichaam daar anders over. Haar

benen trillen en haar hartslag is nog niet terug in zijn normale ritme. Niet aanstellen, het zijn maar twee trappen, denkt Hanna. Ze grijpt de trapleuning stevig vast en sleept zich, stap voor stap, naar boven. Haar hart bonst in haar keel. Waar is mijn conditie toch gebleven? Ze loopt naar de wachtruimte en neemt plaats in een stoel in de hoek. Ondertussen probeert ze haar hartslag en ademhaling weer onder controle te krijgen.

‘Ga je mee,’ vriendelijk wijst Ruth richting haar kantoor.

Nerveus loopt Hanna achter haar behandelaar aan. Waar zou het gesprek over gaan?

‘Hoe is het gegaan sinds ons laatste gesprek?’ vraagt Ruth.

Hanna friemelt met haar vingers. Moet ze hier een eerlijk antwoord op geven? Of zal ze de waarheid iets verdraaien? ‘Wel oké,’ antwoordt Hanna bondig.

‘Wat ging er wel ‘oké’ volgens jou?’

Hanna haalt haar schouders op. ‘Gewoon. Het werk ging op zich wel goed. Ik ben nog wel moe na een paar uur werken en het opbouwen gaat nog niet zo snel als ik zou willen. Maar ze zijn op het werk wel tevreden.’

‘En hoe gaat het thuis?’

Mijn huishouden heb ik op orde, denkt Hanna. Het gaat goed met Harrison. ‘Prima.’

‘Lukt het om te ontspannen, je dagstructuur aan te houden, voldoende rust te nemen?’

‘Niet altijd. Ik plan nog weleens te veel in.’

‘Ik vraag dit met name omdat ik al een tijdje het idee heb dat je gewicht verliest. Klopt dat?’

Hanna’s gezicht kleurt langzaam rood. Het begint op te vallen. Ze knikt voorzichtig.

‘Is dat bewust?’

‘Ik heb veel last van buikpijn na het eten. Daardoor durf ik steeds minder te eten.’

‘Heb je daar al lang last van?’

Hanna knikt. ‘Ja, al een paar maanden eigenlijk’

‘Ben je daar al eens voor naar de huisarts geweest?’ verontrust kijkt Ruth haar aan.

‘Nee. Ik dacht: het gaat vanzelf wel weer over,’ antwoordt Hanna nuchter.

‘Niet alles gaat vanzelf weer over, hè?’

‘Blijkbaar niet, helaas.’ Hanna gaat verzitten. Het gesprek gaat een kant op die haar niet bevalt. Hoe kan ze subtiel van onderwerp veranderen?

‘Ik wil dat je morgen een afspraak maakt met je huisarts in verband met je buikklachten. Doe je dat?’ Ruth kijkt Hanna streng aan.

Liever niet, denkt Hanna. Hoewel ze zelf ook wel klaar is met die buikklachten, ziet ze een huisartsbezoek niet zitten. Want wat zal de huisarts gaan vragen? Zal hij haar gaan onderzoeken? En welke arts zal er morgen werken? Vluchtig kijkt ze Ruth aan. Ze kijkt haar wel heel doordringend aan. Ze komt hier niet onderuit. Had ze het onderwerp buikpijn nu maar niet aangekaart... ‘Oké, ik zal een afspraak maken met mijn huisarts,’ antwoordt Hanna met tegenzin.

‘Goed, en hoe doe je het vanavond met het eten?’

Hanna zwijgt. Wat bedoelt ze daarmee? Bedoelt ze of ze vanavond wel gaat eten? Of wil ze weten wat ze gaat koken? Vragend kijkt Hanna haar behandelaar aan.

‘Wat ga je vanavond eten?’ verduidelijkt Ruth.

‘Ik denk worteltjes,’ antwoordt Hanna twijfelend.

‘En verder?’

Verder? denkt Hanna. Het is dan wel geen volledige maaltijd, maar voor mij is het op dit moment al een hele prestatie als dit gaat lukken. Ze haalt haar schouders op. ‘Verder niets. Misschien nog wat yoghurt en fruit na.’ Gespannen kijkt Hanna naar de grond. Bang voor de reactie die Ruth zal gaan geven.

Ruth zucht bezorgd. ‘En een stukje vlees erbij?’

Hanna zucht. Eerlijk gezegd ziet ze dat helemaal niet zitten. Te veel calorieën, te veel vet. Maar om dat nu te zeggen. Dat zal Ruths bezorgdheid alleen maar doen toenemen. ‘Goed, ik zal een stukje kipfilet opbakken,’ liegt Hanna met een bezwaard hart. Ongemakkelijk verschuift ze op haar stoel. Wat valt het liegen tegen Ruth haar zwaar, maar ze ziet even geen andere mogelijkheid.

‘Goed van je,’ reageert Ruth zichtbaar blij.

Een kwartier later loopt Hanna naar buiten en doet haar jas dicht. De wind is fris deze ochtend. Met haar fiets aan de hand loopt ze naar huis terug. Onderweg herhaalt Hanna het gesprek met Ruth in haar hoofd. Wat heeft ze zelf gezegd? Heeft ze niets doms gezegd? Wat

heeft Ruth allemaal gezegd? En hoe moet ze dat doen met de huisarts?

Vol in gedachten komt Hanna thuis aan. Ze draait de sleutel in het slot. Zachtjes opent ze de deur. Harrison veert op en rekt zich uit.

'Harrison! Dag, schatje. Ben jij braaf geweest?' Hanna gaat op de grond zitten om hem te aaien, maar ze wordt omvergeduwd door de enthousiaste viervoeter. 'Rustig, Harrison, rustig! Ik weet wel dat je graag wilt wandelen.' Hanna aait haar maatje door zijn zwarte krullen en houdt hem stevig vast. Ze blijft zitten totdat de zwarte vlekken voor haar ogen zijn verdwenen. 'Kom, Harrison, wij gaan!' Met moeite komt Hanna weer overeind. Ongeduldig dreunt Harrison om haar heen.

'Ja, ja, ja, ik kom eraan, kleine drambeer,' lacht Hanna. Ze doet haar hond aan de lijn en gaat naar buiten. Klaar voor een flinke wandeling door het park.

De schemering piekt door het keukenraam. Harrison ligt uitgeteld op zijn matje. Na zijn maaltijd is hij meteen in slaap gevallen. Zelf moet ze ook eten. Maar wat? Met kleine pasjes, loopt Hanna naar de voorraadkast. Voor zich ziet ze een wijds assortiment aan groente staan. Ze draait de potjes om en leest de hoeveelheid calorieën per product. Ze zucht. Ze weet wat ze eerder deze dag aan Ruth heeft beloofd, maar dat gaat haar echt niet lukken. Te veel werk, te veel calorieën, te veel gedoe. Hanna draait zich om en trekt de vriezer open. Ze haalt alle producten stuk voor stuk eruit, maar legt ze er net zo snel weer in, en loopt terug naar de kast. Dan toch maar een potje groente? Hanna voelt hoe de paniek langzaam toeslaat in haar lichaam. Haar hartslag stijgt en het zweet breekt haar aan alle kanten uit. Ze weet dat ze moet eten, maar aan de andere kant wil en durft ze het niet. Oké, ik ga elimineren, denkt ze. Gewoon kiezen wat als laatste overblijft. Sperziebonen? Nee, die vieze draadjes altijd. Bruine bonen? Nee, te veel koolhydraten. Rode bieten? Geen zin in. Wortelen met doperwten? Ze wordt al misselijk bij het idee. Haar oog valt op het laatste potje groente in de kast. 'Rode kool it is!' roept Hanna op sarcastische toon. Met tegenzin warmt ze een gedeelte uit het potje op, en blijft bij het aanrecht staan. Ze wil er niet bij zitten want echt genieten zit er toch niet in. Het is meer een verplichting. Na een paar happen geeft Hanna het op. Wat een smaak. Zonder

aardappelen is het eigenlijk niet te eten, maar om dat klaar te maken voor haarzelf is weer een stap te ver. Om nog maar te zwijgen over de calorieën die er in aardappelen zitten. Ze loopt naar de prullenbak en gooit de overgebleven groente weg.

Het is half tien in de ochtend. Nerveus tikt Hanna met haar voet tegen de poot van haar stoel. Afgeleid door alle geluiden uit de huisartsenpraktijk, legt ze het tijdschrift weer weg. Ze kan zich niet concentreren. Langzaam ziet ze de tijd verstrijken op de klok aan de wand. De arts zal er nu wel zo aankomen. Hij is te laat. In haar hoofd heeft Hanna er rekening mee gehouden, maar het zorgt toch altijd voor onrust bij haar. Want hoe laat zal haar consult nu beginnen? En duurt deze dan ook korter om de tijd in te halen? Ze hoort de deur van de spreekkamer opengaan. Langzaam komen de voetstappen van de arts dichterbij. Hanna veegt de laatste pluisjes van haar broek af en gaat rechtop zitten.

‘Hanna,’ met een vriendelijk gebaar nodigt de arts haar uit om mee te komen.

Hanna pakt haar spullen bij elkaar en staat op. Gespannen loopt ze voor de arts uit naar de spreekkamer.

‘Ga zitten,’ zegt hij vriendelijk.

Hanna neemt plaats in de stoel tegenover de arts en kijkt de kamer rond. Medische attributen, medische posters, niets ontgaat haar.

‘Wat kan ik voor je doen?’ vraagt de arts.

Hanna probeert orde te scheppen in de chaos in haar hoofd. De druk om geen rare dingen te zeggen, maakt dat ze even niet meer weet waarvoor ze hier gekomen is. O ja; het gesprek met Ruth, herinnert ze zich. Dat was het!

‘Ik heb veel last van buikpijn, met name na het eten,’ begint Hanna. Maar wat moet ze nog meer zeggen? Ze sluit zich weer op in haar hoofd. Wat is nog meer relevant om te vertellen? Wat zal hij willen weten en wat niet?

De arts knikt en wacht geduldig op meer informatie. ‘Hoelang heb je daar al last van?’ vraagt hij als het lang stil blijft.

‘Ik denk een paar maanden. Ik weet het niet zo goed. Het begon geleidelijk.’

‘Is de pijn constant aanwezig?’

'Nee, niet echt. Meestal alleen na het eten, maar ook niet na elke maaltijd. Soms is het ook een paar dagen weg.' Ze zucht. Haar huisarts zal haar nu wel helemaal een aansteller vinden. Voor zoiets kom je toch niet naar de huisarts? Haar bleke gezicht kleurt langzaam rood van schaamte. Was ik maar niet gekomen, denk ze.

'Goed.' De arts doet zijn stethoscoop om zijn nek en staat op. 'Ik wil je graag even onderzoeken.' Met een uitnodigend gebaar wijst hij naar de onderzoekstafel aan de andere kant van zijn spreekkamer. Terwijl de arts zijn handen aan het wassen is, staat Hanna onzeker op. Dit had ze niet ingecalculeerd. Bij de onderzoekstafel blijft ze staan.

'Oké,' zegt de huisarts vriendelijk. 'Je mag op de onderzoekstafel gaan liggen en je buik ontbloten. Dan ga ik je buik even voelen.'

De paniek slaat Hanna om het hart. Ontbloten? Mijn buik zien? Al mijn vet zien en voelen? Wat nu als hij het verschil ziet tussen eerder dit jaar en nu? Kom ik dan in de problemen? Straks heeft hij koude handen, denkt Hanna. Het liefst zou ze weggaan, maar dat zou onbeleefd zijn. Vertwijfeld trekt ze haar te ruime trui omhoog en gaat op de onderzoekstafel liggen. Gespannen kijkt ze naar het witte plafond, terwijl de arts haar buik begint te voelen. Hanna bijt hard op haar tong om zo met haar gedachten in het hier en nu te blijven.

'Nu mag je even diep inademen en je adem even vasthouden.'

Hanna kijkt haar arts verward aan. Hoe kan ik mijn adem nu vasthouden? Lucht kan je niet vasthouden. Die is ongrijpbaar, denkt ze. Maar vlot daarna weet ze wat hij daarmee bedoeld en doet ze wat haar dokter van haar vraagt. Intussen maakt ze zich druk. Nu moet ik mijn buik nog dikker maken, denkt Hanna zorgelijk.

De handen van de dokter tasten onderzoekend haar buik af. Ondertussen dwalen Hanna's gedachten verder af. Hoeveel kilometer heb ik nu eigenlijk gelopen? Hoeveel kilometer moet ik nog? Wat ga ik eten? Moet ik nog boodschappen doen? Waar ga ik deze ophalen? Zal het druk zijn?

'Goed,' de arts haalt Hanna uit haar gedachten. 'Je mag je trui omhoog doen en weer gaan zitten.' De arts loopt naar de wastafel om zijn handen te wassen.

Opgelucht haalt Hanna adem. Ze heeft geen opmerkingen gehoord over haar gewicht en het onderzoek is gelukkig ook meegevallen.

Het had erger gekund! Snel trekt ze haar trui naar beneden en loopt terug naar haar stoel.

De arts gaat tegenover haar zitten. 'Ik heb geen zorgelijke dingen geconstateerd. Wel heb ik gevoeld dat je wat last hebt van obstipatie en dat kan de pijn na het eten verklaren.'

Hanna probeert aandachtig te luisteren naar wat hij aan het uitleggen is, maar het geluid van de zoemende computer en de pratende mensen in de andere ruimte, in combinatie met de zachte stem van de dokter maken dat bijna tot een onmogelijke missie. Oké, Hanna, even heel goed op zijn stem focussen, spreekt ze zichzelf in gedachten streng toe. Van de woorden die ze verstaat, vormt ze logische zinnen, en van dat geheel, weer een logisch verhaal.

'Het is mij ook opgevallen dat je sinds je laatste bezoek behoorlijk bent afgevallen. Is dat bewust of?'

Hanna voelt haar hartslag stijgen en haar hoofd rood worden. Aan zijn observatievermogen mankeert helaas niets. 'Ja... dat klopt' haktelt ze. 'Maar dat komt door de buikpijn. Daardoor durf ik minder te eten uit angst om weer pijn te krijgen.'

'Je gewicht is nog wel gezond? Gezien je verleden?'

'Dat is nog gezond en dat blijft hij ook wel. Ik heb geen ambities om het tot een ongezond gewicht te laten komen,' reageert Hanna snel. Terwijl ze dit zegt voelt ze zich schuldig. Dit is zo niet de waarheid. In haar hoofd klinken tegenstrijdige gedachten. Het liefst zou ze het uit willen schreeuwen: Help mij, het gaat niet goed! Ik schiet weer door. Ik kan niet meer verder! Maar het lukt haar maar niet om deze woorden uit te spreken. Een lange stilte volgt.

'Goed.' De huisarts opent een document op zijn computerscherm. 'Ik zou je in contact kunnen brengen met een diëtiste. Zij kan jou helpen om via de juiste voeding minder last te hebben van de obstipatie.'

Hanna denkt na. Nu een diëtiste inschakelen zal geheid inhouden dat ze meer moet gaan eten. Voor het probleem een logische oplossing, maar in dit geval niet echt helpend. En dan daarbij, diëtisten willen vaak je gewicht weten. 'Oké, daar moet ik even over nadenken,' antwoordt Hanna.

'Dat is prima. Als je dat wilt, kan je gewoon even hierheen bellen en dan verwijst ik je door. Probeer in ieder geval veel water te drinken en volkoren producten te eten.'

Hanna knikt instemmend. 'Dat is goed. Zal ik doen.' Op mijn manier dan, denkt Hanna.

'Kan ik verder nog iets voor je betekenen?'

Ja, denkt Hanna. Help mij weer een normaal leven op te bouwen. Help mij weer normaal te eten. Help mij om weer controle over mijn leven te krijgen. Help mij... om te bestaan! Maar haar stem weigert. Het lukt niet om deze woorden uit te spreken. Ze liggen op haar lippen, maar haar lippen willen ze niet naar buiten laten. Met tegenstrijdige gevoelens schudt ze haar hoofd en pakt ze haar spullen bij elkaar.

'Oké, nog een fijne dag en tot ziens,' groet de arts vriendelijk.

'Bedankt, u ook!' Hanna staat op en loopt de spreekkamer uit.

Buiten blijft ze even staan. Zal ze teruggaan en zeggen hoe het echt zit? Hulp inschakelen voordat ze verder zal afglijden? Hanna kijkt naar de deur die op een kier staat. Ach, nee. Hij heeft het druk. De volgende patiënt wacht alweer en zo erg is het allemaal niet. Hanna loopt de huisartsenpraktijk uit. Tijd om te gaan voldoen aan haar dagelijkse beweegdrang.

Aan het werk

Vierendertig weken voor opname

De wekker gaat. Op de tast swipet Hanna haar mobiel uit. Ze heeft zo geen zin om op te staan. Haar bed is zo lekker warm en daarbuiten is het zo koud. In bed blijven liggen betekent nog even rusten. Uit bed gaan staat echter voor het strakke regime volgen van bewegen, bewegen en nog meer bewegen. Hanna staart de donkere slaapkamer in. Het is nog absurd vroeg. Wie gaat er nu om vijf uur 's morgens uit als hij pas om half acht op het werk hoeft te verschijnen en de reistijd, normaal gesproken, slechts tien minuten bedraagt? Ophouden nu, Hanna. Je demotiveert jezelf. Denk aan wat je wilt bereiken. Je wilt toch niet dichtgroeien? Corrigerende gedachten maken dat Hanna haar dekbed afslaat en het bed uitkruipt. Eerst naar het toilet, dan wegen, denkt Hanna. Een vaste volgorde die ze aanhoudt want dan is ze het lichtst. Bibberend trekt Hanna haar pyjama uit en pakt ze de weegschaal. Straks extra kleding aantrekken, besluit Hanna. Het zal buiten vast niet veel warmer zijn. Ze zet de weegschaal op positie neer en gaat erop staan. Zevenhonderdgram minder dan gisteren? Nee, dat kan niet. Nog een keer. Opnieuw gaat ze op de weegschaal staan. Hetzelfde gewicht verschijnt op de teller. Na zich nog tweemaal te hebben gewogen klapt ze blij in haar handen. 'Yes!' Enthousiast rent Hanna naar Harrison. 'Harrison, ik ben zevenhonderdgram kwijt!'

De hond tilt zijn kopje op, kijkt haar kort aan en legt zijn kop weer op zijn kleed neer.

'Fijn dat jij ook zo enthousiast bent,' grapt Hanna. Ze voert haar gewicht in op de app van haar mobiel en kijkt tevreden naar de dalende lijn van haar gewicht. De app geeft aan dat haar BMI ook weer is gedaald. In het begin feliciteerde de app haar nog, maar nu zegt hij niets meer. Waarschijnlijk omdat ze al een lange tijd in de gezonde zone zit.

Hanna trekt haar kledingkast open en kijkt bedenkelijk in de ruim gevulde kast. Ik moet de boel nodig eens opruimen. De helft past niet meer. Maar dat is latere zorg. Eens kijken... Ondergoed, bh, sokken, thermolegging, zwarte broek, hemd, T-shirt, thermoshirt, werktrui... Dan heb ik alles wel, denk ik. In stilte doet ze de kleding, laag voor laag, aan. Hanna trekt haar trui recht en loopt de trap af naar

beneden. In de keuken blijft ze vertwijfeld staan. Zal ik eten of zal ik het overslaan? Niet eten scheelt weer calorieën. Aangezien ik minder kan wandelen dan gisteren wel handig. Maar aan de andere kant: als ik nu wat eet dan start ik wel de vetverbranding op en dat is ook heel wat waard. Ik wil niet dat alles op de spaarstand komt. Toch maar eten, besluit Hanna. Ze pakt de boter en twee gekookte eieren uit de koelkast en loopt naar het aanrecht. Op een bordje legt ze een boterham. 'Waar is de stomme weegschaal,' moppert Hanna, terwijl ze in de lade zoekt. Hier niet. Geïrriteerd gooit ze de lade dicht. 'Sukkel. Hij staat gewoon op het aanrecht,' scheldt Hanna zichzelf uit. Ze zet het bordje op de weegschaal en tilt het broodje op. Ongeduldig wacht ze tot de teller op nul staat. Daarna gooit ze de boterham op het bordje. Vierendertig gram. Dat vind ik een lelijk getal en is daarbij ook veel te veel, denkt Hanna. Uit de lade haalt ze een mes tevoorschijn, en ze snijdt net zolang stukken van het brood af, tot ze op een mooi getal uitkomt. Ze pakt de rekenmachine erbij en rekent uit hoeveel calorieën het restant brood nog bevat. Veertig calorieën. Dat is best veel maar kan ermee door. Ze pelt de eieren en gooit de eidooier weg. Ze heeft gelezen dat de meeste calorieën daarin zitten. Geen haar op haar hoofd die nu nog overweegt om dat op te gaan eten. Het eiwit is veilig. Dat bevat maar weinig en is goed voor de spieren. Ze kijkt naar de boter. Waarom zou ze die er eigenlijk opsmeren? Overbodige calorieën. Het ei blijft er zo ook wel op liggen. En als ik zo kijk, kan ik het ook wel met één ei redden. Haar hart begint van enthousiasme harder te kloppen. Ik ben goed bezig vandaag. Ze snijdt het ei in plakjes en legt die op de kale boterham. Drieëntwintig gram. Wat een stom getal, denkt Hanna. Daar maak ik twintig gram van. Dat is dan tien calorieën. Daar kan ik mee leven. Hanna kijkt naar het versneden broodje met witte plakjes ei. Echt smakelijk ziet het er niet uit. Een klein beetje zout, dat mag wel. Ze pakt de zoutpot en strooit wat zout over het eiwit heen. 'Wat een verwennerij,' zegt Hanna op sarcastische toon terwijl ze het broodje vasthoudt. Met lange tanden eet ze de boterham op. Bij elke hap vechtend tegen de gedachten die haar zeggen dat ze niet moet eten, ze dik en zwak is omdat ze wel aan het eten is en ze nu dicht zal groeien. Het laatste stuk van de maaltijd gooit Hanna bij Harrison in de voerbak. Ze trekt de strijd in haar hoofd niet meer. 'Kom op, Har. We gaan wandelen. Het is al half zes.' Hanna grist een geel veiligheidshesje van de

kapstok en trekt deze aan over haar jas. Ze zet haar muts op en kijkt naar Harrison. 'Nu jij nog, want van jou schrikken ze helemaal in het donker.' Hanna pakt een mandje en haalt daar een reflecterend hesje voor honden uit. 'Mooi, hè?' zegt ze tegen haar zwarte labrador. Harrison begint blij te kwispelen. Hanna maakt zijn outfit af met een lichtgevende halsband. 'Prachtig, Har. Nu zien ze je in ieder geval aankomen,' grinnikt Hanna. Ze pakt de zaklamp van de kapstok en gaat vervolgens met haar hond de duisternis in. Klaar voor een wandeling van vijf kilometer.

Hanna loopt met haar fiets aan de hand het terrein van haar werk op. In het fietsenhok ziet ze de hippe fiets van haar collega Lilli staan. Gelukkig, denkt Hanna, ik hoef het alarm vandaag niet te deactiveren. Ze is altijd bang dat het misgaat en ze blootgesteld zal worden aan het oorverdovende geluid van het alarm. Hanna loopt het kantoor binnen. Geen spoor van Lilli. Ze zal vast al begonnen zijn met de ochtendronde door de winkel die hoort bij het kantoor waarvoor ze werkt. 'Hallo?' roept Hanna, als ze de donkere winkel inloopt.

'Goedemorgen!' klinkt het in de verte.

Hanna loopt tastend in de richting van de stem en ziet haar collega een eindje verderop een deur van het slot doen.

'Goedemorgen,' zegt Hanna, als ze bij Lilli aan is gekomen.

'Alles goed?' vraagt Lilli belangstellend.

'Zeker.' Hanna denkt terug aan haar weegmoment. Dat was een fijn begin van de dag. Maar ook zonder dat moment, zou dit toch haar standaardantwoord zijn. Dat heeft ze met de jaren wel geleerd. Mensen verwachten op dit soort vragen geen eerlijk antwoord. 'Hoe is het met jou?'

'Mwa. Ik heb zo slecht geslapen. Ik heb vandaag dus echt NUL energie. Dan weet je dat alvast,' antwoordt Lilli met een grote grijns op haar gezicht.

'Oké,' vertwijfeld kijkt Hanna haar collega aan. Maakt ze nu een grapje of heeft ze echt slecht geslapen? En wat betekent dat in de praktijk? Moet ze nu rekening houden dat ze heel chagrijnig is of dat ze het werk niet aankan? 'Gelukkig heb ik genoeg energie. Dan trekken wij elkaar weer in evenwicht.'

'Oh, dan komt dat helemaal goed,' antwoordt Lilli terwijl ze de zoveelste schakelaar omdraait om licht in het donkere pand te brengen.

Nadat alle lichten aan zijn en alle deuren van slot zijn, lopen ze via buiten weer terug naar het kantoor.

Hanna duikt iets verder weg in haar jas. 'Het is echt koud vandaag, vind je niet?'

'Ik vind het wel meevallen,' antwoordt Lilli.

Bikkel, denkt Hanna. 'Warmbloedig zeker?' grijnst Hanna, wijzend naar de tussenjas die losjes om haar lichaam fladdert.

'Zeker. Al moet ik zeggen, als ik het eenmaal koud heb, dan ben ik niet snel weer op temperatuur. Na u,' Lilli maakt een vriendelijk gebaar naar Hanna bij de personeelsingang.

'Dank u,' antwoordt Hanna bekakt en loopt naar binnen.

De warmte van het kantoor voelt als een welkome deken. Eindelijk op temperatuur komen, denkt Hanna terwijl ze in haar handen wrijft.

'Wat moeten we vandaag doen?' vraagt ze nieuwsgierig.

Lilli zet haar tas neer en pakt de planning erbij. 'Vandaag gaan wij bezig met de lonen en met de kassa's. Wat wil jij doen?'

Beide vind ik wel leuk, denkt Hanna. Maar de kassa's zijn meer werk en aangezien Lilli vanmorgen aangaf weinig energie te hebben, zal ik dat wel doen. 'Ik wil wel beginnen met de kassa's,' antwoordt Hanna. Voordat Lilli kan reageren pakt Hanna de spullen die ze nodig heeft en gaat op haar plekje zitten.

'Dan doe ik de lonen wel.' Lilli zet de computer aan en pakt de lijsten om deze uit te werken. 'Even onze collega's aanzetten.'

Hanna kijkt Lilli vragend aan. Waar heeft ze het nu over? Lilli opent het internet en zoekt het vaste radiostation op dat ze standaard luisteren onder werktijd. Ach ja, natuurlijk! Waar zouden ze zijn zonder Jan Willem en Jeroen. Altijd gezellig. Terwijl de muziek gezellig op de achtergrond klinkt probeert Hanna zich te focussen op de cijfers. Al deze getallen moeten bij elkaar opgeteld worden, herinnert Hanna zich. Ze vult de getallen stuk voor stuk in op de rekenmachine, maar raakt telkens weer afgeleid door haar gedachten. Je moet bewegen. Je zit te lang stil. Je groeit dicht. Weet je wel hoeveel calorieën je hebt gegeten vandaag? Gefrustreerd drukt ze de rekenmachine weer op nul. Dit is de vierde keer dat ze opnieuw moet beginnen. Dat schiet niet op zo.

'Goedemorgen, dames.'

Hanna draait zich om en ziet haar baas staan. Is het al zo laat? Verschrikt kijkt ze op de klok. Ze is al een half uur bezig en heeft nog niets bereikt. 'Goedemorgen,' antwoordt Hanna zacht.

'Poeh, wat een hitte hier, zeg. Even de verwarming wat kouder zetten, hoor.'

Met lede ogen kijkt Hanna toe hoe haar baas de verwarmingsknop een heel eind terugdraait.

'Het was hier vanmorgen erg koud, daarom had ik hem flink openge draaid,' reageert Lilli op haar baas.

'Dat geeft niet. Jullie hoeven ook niet te verkleumen hier. Of wel, Han?'

Hanna krijgt een zetje tegen haar schouder van haar baas. Ze verkrampt van deze onverwachte aanraking. Daar heeft ze nooit van gehouden maar tegenwoordig komen daar ook allerlei angstgedachten bij. Want zal iemand dan haar botten kunnen voelen? Hebben ze door dat ze flink is afgevallen? Moet ze zich dan weer verdedigen? Hanna glimlacht zenuwachtig. 'Nee, zeker niet.'

Langzaam druppelen steeds meer collega's binnen, die plaatsnemen in de naastgelegen kantine.

'Ik ga even hiernaast zitten,' zegt Hanna's baas.

'Doe dat,' antwoordt Lilli bijdehand. Ze draait zich om en kijkt Hanna aan. 'Wil het een beetje lukken?'

'Niet echt.' Hanna legt haar pen ontmoedigd neer. 'Ik ben een beetje afgeleid vandaag.'

'Herkenbaar.' Lilli kijkt de kantine in die gevuld is met bijna alleen maar mannen. 'Kerels maken altijd zoveel lawaai.'

Dat is niet het enige wat mij afleidt, denkt Hanna, terwijl ze een nieuwe poging waagt om de cijfers bij elkaar op te tellen. Als haar ethercollega's Jan Willem en Jeroen aan het woord zijn kan ze hen maar moeilijk negeren. Dat gesprek moet ze volgen. Om van haar doordringende gedachten nog maar te zwijgen. Hanna leunt met haar hoofd op haar linkerhand en drukt zo ongezien haar linker oor dicht. Even vijftig procent minder geluid en afleiding, denkt Hanna. Dat deze houding er ongeïnteresseerd uitziet, staat ze niet bij stil.

'Pauze!' roept Lilli enthousiast. Ze gooit haar pen neer en staat op.

'Ja, ik hoorde het al,' antwoordt Hanna.

Lilli kijkt haar vragend aan. 'Hoe bedoel je?'

Hanna rekt zich uit en antwoordt gapend: 'Aan de collega's bij de koffiemachine. Die staan daar klokslag tien uur.'

'Oh, zo. Kom je ook?' Lilli pakt haar fles water en koekjes uit haar tas.

Hanna zucht bedenkelijk. Van Ruth moet ze pauze nemen. Maar van zichzelf? Hanna kijkt naar het blaadje voor haar. Ze is niet zover als ze heeft gepland. Ze heeft zoveel fouten gemaakt en niet effectief gewerkt. Voor haar even geen pauze. 'Ik maakt dit even af,' antwoordt Hanna.

'Je hebt gewoon recht op pauze, hè? Wat niet afkomt vandaag, doen wij morgen.' Lilli kijkt Hanna overtuigend aan.

Ik heb gefaald. Daar ga ik een ander niet voor op laten draaien. Hanna knikt. 'Weet ik. Maar ik wil dit graag afmaken.'

'Oké.' Lilli kijkt wat ongemakkelijk om zich heen. 'Vind je het wel goed dat ik pauze neem?'

'Ja, natuurlijk. Waarom niet?'

'Omdat jij wel doorwerkt...'

'Lekker pauze nemen. Dit is mijn eigen keuze. Tot straks.'

'Tot straks dan.' Lilli verlaat het kantoor.

Met een gerustgesteld gevoel gaat Hanna verder met haar werk. Nu kan ze haar ineffektieve tijd weer rechtzetten.

'Hoe gaat het op je werk?' vraagt Ruth belangstellend als Hanna 's middags voor therapie op haar kantoor aanschuift.

'Gaat wel,' antwoordt ze vaag.

'Wat gaat er wel?'

Ruth is vast niet geïnteresseerd in de verkoopgegevens van het bedrijf. Die mag ik ook niet delen. Ze wil vast weten hoe het gaat met mijn functioneren, beredeneert Hanna. 'Mijn concentratie was een beetje weg vandaag. Maar verder gaat het wel goed.'

'Hoe is het met je energie?'

'Op het werk prima. Daar merk ik ook niet dat ik moe ben. Maar als ik vrij ben merk ik de vermoeidheid behoorlijk.'

'Hoe merk je dat? Kan je een voorbeeld noemen?'

Hanna haalt haar schouders op. 'Gewoon. Ik heb geen energie meer om nog iets te doen.'

'Geef je daar ook aan toe, door bijvoorbeeld na je werk even een uurtje te gaan rusten?'

‘Nee, niet meer.’ Hanna denkt terug aan de beginperiode dat ze thuis kwam te zitten. Toen was ze zo moe dat ze niet anders kon dan slapen. Alles kostte haar te veel energie. Elke middag lag ze twee uur op de bank om weer bij te tanken. Iets wat haar lichaam nu ook wel zou kunnen gebruiken.

‘Waarom ben je daarmee gestopt?’ Ruth haalt haar cliënte uit haar gedachtewereld.

‘Ik vond het niet meer nodig en ik heb er geen tijd meer voor,’ antwoordt Hanna eerlijk.

‘Waar ben je zo druk mee?’

Oei, een gewetensvraag. Hanna gaat verzitten. Wat is wijs om hierop te antwoorden? Liegen ligt haar niet en wil ze ook niet. Maar de waarheid vertellen is ook niet verstandig. ‘Van alles,’ antwoordt Hanna ontwijkend.

Ruth neemt geen genoegen met dit antwoord. ‘Zoals?’

‘Lopen en... uhm,’ Hanna valt stil. Ze weet niet wat ze nog meer moet zeggen want alles wat ze zal zeggen is of gelogen, of werkt in haar nadeel.

‘Hoeveel loop je op een dag?’

‘Poeh, dat weet ik niet precies,’ jukt Hanna. Ze breidt dit recht in haar hoofd met de wetenschap dat ze in huis ook loopt en hoeveel dat in het geheel is, weet ze oprecht niet.

‘Meer of minder dan de vijftien kilometer van de vorige keer?’

‘Meer,’ bekend Hanna eerlijk.

Ruth zucht bezorgd. ‘Probeer het niet verder op te laten lopen. Het liefst zie ik dat je minder gaat wandelen, maar als je het voor nu zou kunnen stabiliseren, zou ik al blij zijn. Wil je dat proberen? Je lichaam heeft echt rust nodig.’

‘Ik wil het wel proberen,’ antwoordt Hanna. Dat wordt dan wel minder eten, bedenkt ze direct na het uitspreken van haar belofte. Maar wat kan ik nog gaan minderen?’

‘Hoe gaat het met je energie-inname?’

‘Prima, hoor,’ antwoordt Hanna, die met haar voet dwangmatig rondjes aan het draaien is.

Ruth laat zich niet afleiden en vraagt stug door. ‘Wat eet je nog op een dag?’

‘Wat brood met beleg en ’s avonds groente.’

‘Ik zie dat je afvalt. Dat baart mij zorgen,’ reageert Ruth eerlijk.

'Hoeft niet, hoor. Ik heb de controle nog wel. Ik kan stoppen wanneer ik dat wil,' antwoordt Hanna nuchter.

'Dat laatste hoor ik je vaak zeggen. En ik wil heel graag geloven dat jij de controle nog hebt, maar ik begin daar meer en meer aan te twifelen...'

Hanna kijkt Ruth vluchtig aan. Ze zit iets voorovergebogen, één hand in haar haar, de ander los op schoot, haar wenkbrauwen zijn gefronst en haar mond staat strak. Snel kijkt Hanna weer weg. Razendsnel gaat ze haar protocollen af in haar hoofd, die haar vertellen wat ze moet doen wanneer ze geconfronteerd wordt met emoties. Welke emotie heeft Ruth? Is ze boos, bang, blij of bedroefd? Van deze vier emoties past bang het best, denkt Hanna. Alleen dan onder een andere benaming... Ja! Ik weet het: ze is bezorgd! beredeneert Hanna. Bij die emotie moet ik iemand geruststellen. Ze gaat rechtop zitten en kijkt Ruth aan. 'Ik heb de controle. ECHT,' zegt Hanna met overtuigende stem.

'Goed,' zucht Ruth. 'Ik geloof je. Maar je moet inmiddels wel gaan stoppen met afvallen. Er blijft niets van je over.'

Hanna glimlacht. Er kan nog zoveel meer af, denkt ze. 'Nog twee kilo, dan stop ik,' antwoordt ze.

Een kwartier later verlaat Hanna het kantoor. Hopelijk heb ik Ruth gerustgesteld. Dan win ik in ieder geval weer tijd om die twee kilo eraf te werken.

Welkom op de afdeling

Dag van opname

Verstlagen loopt Hanna over de gang. Daar ben ik mooi klaar mee, denkt ze, terwijl ze de lange gang inkijkt. De muren zijn wit, de vloer oranjegeel. De witte wanden worden opgevrolijkt door decoratieve stickers van bomen en planten. Ze hebben in ieder geval geprobeerd om het gezellig te maken, denkt Hanna. Maar welke kamer is nu ook alweer van mij? Reede? Nee, zo heet ik niet. Hanna loopt traag naar de volgende kamer en kijkt wat daar op het naambordje staat. Nee, ook niet. Na nog vijf deuren te hebben afgelopen, blijft Hanna in het midden van de gang staan. Vertwijfeld kijkt ze om zich heen. Ze had toch een kamer gekregen net?

‘Gaat het goed, Hanna?’

Hanna kijkt naar Janny die naar haar toe komt lopen.

‘Wat ben je aan het doen?’ vraagt de verpleegkundige.

‘Ik wil naar mijn kamer. Maar die is weg,’ antwoordt Hanna vertraagt. Janny glimlacht vriendelijk. ‘Er zijn ook zoveel kamers hier. Zal ik met je meelopen?’

Hanna knikt en loopt achter haar begeleider aan.

‘Kijk, hier is je kamer.’ Janny draait de deur van slot.

Hanna kijkt naar het naambordje en daarna naar Janny. ‘Dit is mijn kamer niet,’ zegt ze stellig.

‘Je naam staat nog niet op de deur. Dat klopt. Dat ga ik gelijk voor je regelen. Maar kom maar kijken. Je spullen staan hier wel in de kamer.’ Met een uitnodigend gebaar wenkt ze haar om de kamer binnen te komen.

Argwanend stapt Hanna de kamer binnen. Inderdaad. Haar koffer staat hier. Wie heeft die hier neergezet? Voorzichtig loopt ze naar haar spullen.

‘Doe je jas maar uit. Dan kan je daarna je tas uitpakken om vervolgens even te rusten.’

Jas uit, spullen uitpakken, slapen, denkt Hanna. Ze kijkt verdwaasd om zich heen.

‘Hier is de kast waar je je spullen kwijt kunt.’ Janny opent een grote bruine kast in de hoek van de kamer. ‘Hier aan de zijkant van de kast kan je je jas ophangen. Die heb je voorlopig niet nodig. Ik ga je naambordje maken en als de psychiater er is, dan haal ik je op. Goed?’

Hanna knikt en kijkt Janny na die de kamer uitloopt. 'Dit is dus mijn kamer,' zegt Hanna zachtjes tegen zichzelf. Ze loopt naar de kast en bekijkt deze grondig. Zo'n grote kast ben ik toch niet nodig. Ik ga zo weer naar huis. Ze doet de kast dicht en slentert wat ongedurig door de kamer, tot ze de opdracht herinnert die Janny haar had gegeven. Ze trekt haar jas uit en hangt deze over de stoel. Gek dat ze geen kapstok hebben, denkt Hanna. Ze loopt naar haar koffer en ritst deze open. Met één greep pakt ze alle kleding eruit, om deze vervolgens, ongesorteerd, op de plank neer te leggen. De toiletartikelen legt ze boven op de stapel kleren. 'Zo, die is leeg,' zegt Hanna voldaan. Ze pakt de koffer en zet deze onder in de kast neer. Tot slot zet ze haar laptotas in het opbergmeubel en gooit ze tevreden de kast dicht. Klaar. Nu moet ik slapen, denkt Hanna. Ze kijkt naar het opgemaakte bed. Wel gek om op iemand anders bed te slapen. Ook wel vies. Voorzichtig strijkt Hanna neer op het bed. Het ruikt gelukkig nog wel fris als ze haar hoofd op het kussen neerlegt. Ze sluit haar ogen en valt binnen enkele minuten in een diepe slaap.

Hanna schrikt wakker als ze haar naam hoort roepen. Iemand klopt op een deur. 'Hanna!'

De donkere kamer wordt langzaam verlicht door het licht van de gang. 'Hanna,' zegt iemand wederom.

Hanna schiet omhoog. Met grote ogen kijkt ze naar de donkere gedaante in haar kamer.

'Ik doe even het licht aan, goed?'

Hanna knijpt haar ogen dicht voor het felle licht.

'De dienstdoende arts is er. Hij wil je zo graag spreken.'

Hanna blijft stil zitten. Ze is nog aan het bijkomen van de schrik.

'Kom je uit bed? Trek maar even je sloffen aan,' dringt de verpleegkundige aan.

Langzaam zet Hanna haar voeten op de koude grond neer. Nietszeggend staart ze naar de grond.

'Waar heb je je sloffen neergezet?'

'Geen idee,' antwoordt Hanna op sombere toon.

'Ik heb ze al. Hier, kijk eens,' zegt de verpleegkundige vriendelijk als ze de sloffen bij Hanna neer zet.

Een glimlach verschijnt op Hanna's gezicht. 'Mijn sloffen.' Langzaam laat ze haar voeten in de sloffen glijden.

De verpleegkundige kijkt op haar horloge. 'Loop je mee? De arts wacht.'

Hanna staat op en slentert achter de vrouw aan van wie ze inmiddels de naam herinnert. Bij de koffieautomaat blijven ze even staan. 'Wil jij ook wat drinken, Hanna?'

'Nee, dank u wel.'

Janny zet de koffie voor haarzelf en de dienstdoende psychiater op een dienblad en loopt verder. Bij het gesprekskamertje blijft ze staan en klopt ze aan.

'Binnen,' klinkt het vriendelijk aan de andere kant van de deur.

Ze opent de deur en kijkt om het hoekje. 'Schikt het u? Ik ben er met mevrouw Vermeer.'

'Komt u verder.' De psychiater staat op vanachter zijn bureau en loopt naar het zitje met drie stoelen.

Argwanend loopt Hanna achter Janny aan. Wat is dit voor kamer waar ze naartoe gebracht is?

'Dag, dus jij bent Vermeer. Ik mag wel jij zeggen, toch?' vraagt de arts, terwijl hij uitnodigend zijn hand uitsteekt. 'Mijn naam is Tromp. Dienstdoende psychiater.'

'Hanna. Ik heet Hanna.'

'Goed. Hanna,' antwoordt Tromp. 'Ga maar zitten.'

Hanna gaat voorzichtig op het puntje van de stoel zitten. Tromp pakt zijn beker koffie en roert de suiker erdoorheen. Dan gaat ook hij zitten. 'Hoe gaat het met je?'

'Goed,' antwoordt Hanna na enkele seconden.

'Waar baseer je dat op?' vraagt Tromp.

Hanna kijkt haar arts vragend aan. Hoezo: waar baseer ik dat op? Wat wil hij horen?

'Begrijp je mijn vraag?'

Hanna zwijgt. In gedachten is ze terug bij het gevoel van de afgelopen dagen. Het ellendige gevoel. De leegte en tegelijkertijd de onrust. De verstikkende eenzaamheid, het onbegrip.

'Begrijp je waarom je hier bent, Hanna?'

'Nee. Ik kan best naar huis,' antwoordt Hanna, wrijvend in haar ogen. Haar oogleden zijn zo zwaar. Ze kan ze amper openhouden.

'Is het veilig dat je alleen thuis bent?'

'Vind ik wel.'

'Wie vindt van niet?' Tromp kijkt over zijn bril heen.

'Ruth.'

De psychiater kijkt Janny aan. 'Wie is Ruth?'

'Ruth is Hanna's behandelaar, verpleegkundig specialist. Zij heeft samen met de psychiater, Hanna doorgestuurd hiernaartoe.'

'Waarom vindt Ruth het niet meer veilig thuis, Hanna?'

'K weet niet. Ze vindt mij suïcidaal en zo,' mompelt Hanna.

'En is dat zo?'

Dat ga ik jou niet zeggen, denkt Hanna. Ik ben niet helemaal gek. Dan kom ik hier nooit weg. Ze pakt een stukje vel tussen haar nagels en begint te knijpen. Alles beter dan nu in slaapvallen.

'Waarom denken ze dat je suïcidaal bent?' vraagt Tromp.

'Omdat ik iets te veel medicijnen heb ingenomen de laatste dagen. En ik naar het ziekenhuis en de huisarts moest omdat ik iets doms had gedaan,' antwoordt Hanna bijna onverstaanbaar.

'Heb je gedronken?'

'Nee,' antwoordt Hanna verontwaardigt. 'Ik drink niet.'

'Welke medicijnen heb je te veel ingenomen?'

'Temazepam en diazepam.'

'Wanneer heb je dat gedaan?'

'Maandag en dinsdagavond. Beetje dom.'

'Beetje dom? Wat bedoel je daar precies mee?'

Hanna haalt haar schouders op. 'Nou, gewoon. Ik had kunnen weten dat het niet zou werken. Rotzooi. Heb de tweede keer wel meer ingenomen maar had andere medicijnen moeten innemen, blijkbaar. Gewoon dom.'

De psychiater kijkt Janny aan. 'Weet je zeker dat ze niet gedronken heeft? Ze praat zo onduidelijk.'

'Hanna, heb je alcohol gedronken?' vraagt Janny nogmaals.

Hanna schiet in de lach. Wat een domme vraag. Zijn ze vergeten dat ze die vraag al gesteld hebben? 'Nee, dat zei ik net toch al. Ik drink niet. De enige keer dat ik alcohol heb gehad, is in de kerk. Dat was tijdens het avondmaal en dat was één slok wijn. Dat is jaren terug want inmiddels is het vervangen door druivensap.'

Janny kijkt Tromp aan en haalt haar schouders op. 'Ik weet het ook niet, sorry.'

'Zou je, als je de kans krijgt, het weer doen?'

'Wat?' vraagt Hanna vertraagd.

'Te veel medicijnen innemen.'

‘Nee, ik heb alles opgemaakt. Ik moet eerst weer sparen.’ Nu mag ik vast wel naar huis, denkt Hanna. Er is immers geen gevaar in huis. Hij weet namelijk niet van de andere medicijnen in huis.

‘Ik hoorde dat je al twee dagen bijna niet gegeten en gedronken hebt. Klopt dat?’

Hanna denkt na. Wat heeft ze afgelopen twee dagen eigenlijk gedaan? ‘Geen idee.’

‘Hanna, ik wil dat je nu eerlijk antwoord geeft. Ben je dronken?’

‘Nee!’ roept Hanna geïrriteerd. ‘Hoe vaak moet ik dit nu nog zeggen?’

‘Hanna, de psychiater vraagt dit omdat je amper te verstaan bent. Je praat met een dubbele tong, slikt woorden in, reageert bijzonder, hebt moeite met je motoriek. Ik vraag het mij ook af of je dronken bent,’ valt Janny de psychiater bij.

Ik ben er klaar mee, denkt Hanna. Wat een belediging. Ik ben hartstikke nuchter. Misschien dat de medicijnen nog wat werken. Klungels dat ze dat niet inzien. Wat een expertise, denkt Hanna. Boos slaat ze haar armen over elkaar heen.

‘Goed. Ik denk dat het gesprek voortzetten geen zin heeft,’ besluit Tromp.

Helemaal mee eens, denkt Hanna.

‘Ik heb mijn conclusie wel kunnen trekken,’ zegt de psychiater tegen de verpleegkundige. ‘Het lijkt mij wijs dat ze hier in ieder geval een week verblijft. Geen vrijheden. Volgende week evalueren met psychiater of behandelaar van de afdeling of het vertrouwd is dat ze weer naar huis gaat, hier nog langer moet verblijven of elders ondergebracht moet worden.’

‘Prima,’ antwoordt Janny. ‘Bedankt in ieder geval voor uw tijd.’ Ze staat op en geeft de arts een hand.

‘Geen probleem. Sterkte, Hanna.’ Tromp steekt zijn hand uit naar haar.

‘Bedankt.’ Hanna geeft de arts een slappe hand, staat op en loopt achter Janny aan de kamer uit. Wat een gesprek. Hebben ze haar hiervoor wakker gemaakt?

‘Ga je slapen nu?’

‘Ja,’ antwoordt Hanna. ‘Maar ik moet mijn avondmedicatie nog.’

‘Je medicatie is op het moment even stopgezet. Morgen wordt er gekeken of je er weer mee kan starten.’

Zonder iets te zeggen draait Hanna zich om, en loopt met haar handen in haar zakken, de gang door. Prima, wat zij willen. Het maakt haar even niets meer uit. Starend naar de naambordjes loopt Hanna de kamers langs. Vermeer, dat is mijn kamer. Ze gaat de kamer binnen en doet de deur op slot. 'Zo, nu kan niemand meer naar binnen,' zegt ze. Met haar kleren nog aan, kruipt ze het bed in. Wat een toke is dit, Heer, bidt Hanna in zichzelf. Ik, dronken. Wat denken ze wel niet? Voordat Hanna het gebed kan afmaken, valt ze in diepe slaap. Geen verpleegkundige die haar nu nog uit bed krijgt.

Dag, dagboek

Tweeëndertig weken voor opname

Mijn eetstoornismasker is gevallen. Vandaag had ik een gesprek met Ruth. Zij wil met mijn huisarts contact leggen dat zij mij fysiek in de gaten gaat houden. Ik weet ergens ook wel dat het niet goed gaat. Bijna elk vrij moment van de dag besteed ik aan wandelen of bewegen. Ik kan bijna geen rust meer vinden. Ik moet bewegen. Ik word zo onrustig als ik er niet aan toegeef. Dus dan geef ik maar toe. Maar dat wil niet zeggen dat ik geen controle meer heb en dat iedereen zich met mij moet bemoeien. Anderzijds is er een kant in mij die opgelucht is, want er komt hulp, maar een heel groot deel, is in paniek. Nu komen ze aan mijn eetstoornis. Mijn veilige plekje. Het voelt alsof alles en iedereen mij in de gaten houdt. Alsof iedereen mijn wereld wil binnendringen en iets wil afnemen wat van MIJ is, wat MIJ veiligheid biedt. Waarover IK controle heb. Waarom denkt iedereen daar anders over en bemoeit iedereen zich zo met mij? Waarom mag ik niet gewoon bepalen wat ik eet of eigenlijk niet eet? Waarom stoort iedereen zich daar zo aan? Ik snap dat niet zo goed. Laat mij gewoon. En toch, dagboek. Houd ik de schijn op. Voor iedereen. Ik houd mij groot en sterk. Zeg dat het wel goed gaat, dat ik de controle nog wel heb. Maar vanbinnen schreeuw ik het uit. Ik kan niet meer en besef dit heel goed. Maar de verslaving van het afvallen is sterker. Het leven is vermoeiend. Was alles maar normaal. Was IK maar normaal. Ik ben iedereen tot last...

Hanna

Zorgen

Tweëndertig weken voor opname

Hanna legt haar mobiel weg. Ik bel de huisarts straks wel. Je zult zien, ben ik net aan het bellen en dan komt de thuisbegeleiding, denkt ze. Een kleine vijf minuten later ziet Hanna haar begeleidster aankomen. Ze staat op en opent de deur. 'Goedemorgen.'

'Goedemorgen,' groet Lauren. Lauren hangt haar jas op en neemt plaats in de woonkamer.

'Nou, hoe gaat het vandaag?' vraagt Lauren.

'Niet zo lekker,' antwoordt Hanna eerlijk.

'Vertel.'

'Ik had gisteren een gesprek met Ruth. Van haar moet ik een afspraak maken met de huisarts.' Hanna kijkt naar beneden en trekt aan het touwtje van haar vest.

'Waarom en waarvoor moet je een afspraak maken bij de huisarts?' vraagt Lauren belangstellend.

'Ruth is van mening dat mijn eetgewoonten uit de hand zijn gelopen. Ze wil graag dat iemand mij fysiek in de gaten houdt,' legt ze uit.

Lauren leunt met haar kin op haar hand. 'Wat vind jij daarvan?'

Zoveel, denkt Hanna. Ik kan er aan de ene kant wel inkomen dat Ruth dat verstandig vindt, maar ik ga liever niet want ik vind het ook weer niet nodig. Hanna haalt haar schouders op. 'Ik weet het niet. Ik ga liever niet denk ik.'

'Dat snap ik,' antwoordt Lauren begripvol. 'Maar begrijp je Ruth ook? Ik wel namelijk.'

Hanna knikt. 'Ja, ze is er om mij mentaal te helpen maar voor het fysieke gedeelte, daar is mijn huisarts voor. Maar toch. Ik vind het niet nodig, eigenlijk' Nerveus trekt Hanna het touwtje van haar vest kapot.

Lauren gaat rechtop zitten. 'Dat snap ik en ik denk ook niet dat wij het daarover eens gaan worden.'

Hanna schudt haar hoofd. 'Dat denk ik ook niet.'

'Maar wat ga je doen? Ga je een afspraak maken bij de huisarts, of...?'

'Ja, dat heb ik beloofd, dus dan moet je dat doen,' antwoordt Hanna zuchtend. 'Daarnaast gaat ze ook met de huisarts overleggen, dus ik moet wel.'

‘Oké, Bij welke huisarts zit je?’

‘Ik heb meerdere huisartsen,’ antwoordt Hanna.

‘En naar welke ga jij?’

‘Dat ligt er net aan welke dienst heeft, maar in dit geval ga ik denk ik liever naar dokter Polder. Als ik moet wegen dan vind ik dat een prettiger idee omdat ik haar wat beter ken.’

Hanna denkt terug aan een periode uit haar leven waar ze in een eetstoorniskliniek verbleef. Daar werd ze ook regelmatig gewogen. Tweemaal per week werd ze dan geroepen en moest ze vervolgens, in het bijzijn van iedereen, in haar ondergoed over de gang naar de weegschaal toelopen om gewogen te worden. Zo gênant. Al verwacht Hanna niet dat ze in haar ondergoed over de gang zal moeten lopen bij de huisarts. Maar het idee van een lichamenlijk onderzoek, of het moeten wegen in ondergoed, maakt dat ze toch liever kiest voor dokter Polder.

‘Lukt het je om zelf een afspraak te maken, of wil je dat liever samen doen?’

Hanna denkt na. Het voordeel van samen doen is dat ze dan gebruik kan maken van een extra geheugen, dus de kans dat ze iets verkeerd begrijpt, is kleiner. Maar het brengt ook weer spanning mee. Het is een extra getuige voor haar gestuntel aan de telefoon.

‘Het lukt mij zelf wel,’ antwoordt Hanna besluitvaardig.

‘Ga je straks bellen of morgenvroeg?’ vraagt Lauren.

‘Straks, dan ben ik er ook van af.’

Hanna kijkt gespannen naar beneden. Lauren draait zich om en pakt haar laptop. ‘Ik maak vast een begin met de rapportage.’

Dit is normaal een moment waarop Hanna allerlei ingevingen krijgt van dingen die nog besproken moeten worden, maar vandaag blijft het stil. In haar hoofd is het echter druk. Vol met gedachten, druk met het voorbereiden van het telefoongesprek. Wat zal ik zeggen? Wat MOET ik überhaupt zeggen? Oké, even oefenen. Terwijl ze het gesnurk van Harrison, het getyp van Lauren, en het langsrazende verkeer probeert te negeren, beeldt Hanna zich in dat ze aan het bellen is. Eerst het telefoonnummer opzoeken, wachten tot het overgaat, optie 2 kiezen, in de wacht staan, wachten tot de assistente opneemt en vraagt wat ze voor je kan doen. Oké, dan is het mijn beurt. Hallo, u spreekt met Hanna Vermeer. En dan? Wachten op een weerwoord? Het getoeter van een ongeduldige vrachtwagenchauffeur

haalt Hanna uit haar concentratie. Ze begint opnieuw. Bellen, wachten, kiezen, wachten, voorstellen. En dan... Ik moet een afspraak inplannen van mijn therapeut? Dat klopt wel... Maar dan gaat ze vragen; Welke therapeut. Oké... Hanna denkt na terwijl ze naar Lauren kijkt die ongestoord verder typt. Hallo, met Hanna Vermeer. Ik zou graag een afspraak willen plannen met huisarts Polder. Oh, wauw, dat klinkt wel goed! Hanna is verbaasd over zichzelf. Ze herhaalt de zin enkele malen in haar hoofd, in de hoop dat deze blijft hangen. Daarna volgt waarschijnlijk de vraag waarvoor ik een afspraak wil, want dat willen ze altijd weten. Hanna raakt een beetje enthousiast. Het rommelige, onvoorspelbare wordt nu een voorspelbaar manuscript dat ze straks gewoon kan oplezen. Daarna zeg ik... BAM! Hanna schrikt op. Harrison is blijkbaar wakker geworden en gooit zijn botje van zijn kleding af.

'Zo, die is ook wakker,' grapt Lauren.

'Inderdaad, lekker irritant,' beaamt Hanna. Ze knijpt zich in haar arm om zich weer te kunnen concentreren.

'Heb je nog iets wat je wilt bespreken?' vraagt Lauren. Eigenlijk heeft Hanna daar op dit moment helemaal geen ruimte voor om over na te denken. Ze is maar met één ding bezig, en dat is dat gevreesde telefoontje. 'Nee. Alles loopt wel,' antwoordt Hanna.

Ondertussen dwalen haar gedachten weer af naar het telefoongesprek. Ze hoort wel dat Lauren wat terugzegt, maar wat, dat komt niet meer binnen.

'Wat zijn je plannen van deze week?' vraagt Lauren opnieuw.

Hanna zucht bedenkelijk. Ze moet even schakelen. Dat is een heel ander onderwerp ineens dan waar ze mee bezig is in haar hoofd.

'Uhm, straks bellen met de huisarts, verder vandaag schoonmaken, wandelen. Morgen, overmorgen en vrijdag werken en ik moet nog naar Ruth. En de huisarts, natuurlijk.'

'Drukke planning dus. Plan je ook rust in?'

Hanna knikt en dwaalt weer af in gedachten.

'Goed, ik moet er weer vandoor,' zegt Lauren na een tijdje. Ze klapt haar laptop dicht en bergt deze op in haar tas. 'Of heb je intussen toch nog iets bedacht dat je wilt bespreken?'

Hanna schudt haar hoofd.

'Dan spreek ik je donderdag weer.'

Lauren en Hanna staan op en lopen samen de kamer uit.

‘Succes met bellen straks. Het komt vast helemaal goed. Mocht het toch niet lukken, app mij dan even, goed? Dan doen wij het samen.’ Hanna knikt en loopt met Lauren mee naar de deur. Nadat Lauren vertrokken is, loopt Hanna gespannen terug naar de woonkamer. Ze gaat naast Harrison zitten en zoekt het telefoonnummer van de huisartsenpraktijk op in haar mobiel. Angstig drukt ze op het groene hoorntje en hoort ze hoe de telefoon over gaat. Zoals verwacht, komt ze eerst in het keuzemenu en wordt ze daarna in de wacht gezet. De zenuwen gieren inmiddels door haar lijf. Wat heeft ze een hekel aan bellen. Het onverwachte, het niet zeker weten wie er aan de andere kant opneemt, het niet weten wanneer je moet praten of moet zwijgen.

‘Goedemorgen, wat kan ik voor u doen?’

Oh, wat heeft ze ook alweer voorbereid? Waarvoor belt ze?

‘Goedemmmorgen mmmet Hanna Vermeer,’ stamelt Hanna.

Even blijft het stil totdat Hanna het script weer in haar hoofd heeft zitten. ‘Ik zou graag een afspraak willen plannen met dokter Polder.’

‘Dat kan,’ antwoordt de assistente. Zij werkt morgen weer.’

‘Oké,’ antwoordt Hanna twijfelend. ‘Dat is goed.’

‘Wat is je geboortedatum?’

‘04-05-1990.’

‘Bedankt. Mag ik opschrijven waarvoor je komt?’

Oei. Hoe gaat ze dit omschrijven? Omdat ze moet van Ruth? Omdat iedereen vindt dat ze te weinig eet. Omdat men vindt dat ze te veel afgevallen is? ‘Uhm,’ stamelt Hanna. ‘Ik ben onder behandeling bij een instantie voor psychische hulp. Alleen ze maken zich zorgen over het feit dat ik veel ben afgevallen. Ze willen graag dat de huisarts meekijkt of het fysiek wel goed gaat.’

‘Oké, dan schrijf ik dat op,’ klinkt het vriendelijk aan de andere kant van de lijn. ‘Welk tijdstip heb je in gedachten?’

‘Doe maar zo vroeg mogelijk. Ik heb nog een andere afspraak om kwart over negen namelijk.’

‘Is acht uur goed, of is dat te vroeg?’

‘Acht uur is prima, dan ben ik toch allang wakker,’ grapt Hanna.

‘Prima. Dan heb je overmorgen om acht uur een afspraak bij dokter Polder.’

‘Bedankt.’ Snel kladt Hanna de afspraak in haar agenda. Opgelucht en enigszins verbaasd over hoe goed dit gesprek verliep, hangt

Hanna op. Nu maar hopen dat het daadwerkelijke gesprek ook zal meevallen. Ze legt haar mobiel aan de kant en gaat weer naast Harrison op de bank zitten. 'Dag, lieverd,' zegt ze, terwijl ze hem zachtjes over zijn rug aait. 'Was mijn leven maar zo simpel als dat van jou. Niets om je druk over te maken. Wat moet dat fijn zijn.' Hanna legt haar hoofd op haar omhooggetrokken knieën. Zal haar leven er vanaf morgen echt heel anders uit gaan zien? Of zal het haar lukken om de huisarts ervan te overtuigen dat er niets aan de hand is? Maar stel dat dat niet lukt, wat dan? Hanna denkt terug aan haar eerdere ervaringen in een eetstoorniskliniek en in het ziekenhuis. Zou het weer zover komen? Ze denkt terug aan de verplichte maaltijden die ze moest eten, de dreiging van sondevoeding die constant boven haar hoofd hing als ze niet genoeg aankwam. Tranen rollen over haar gezicht. 'Ik wil dit niet. Niet nog een keer,' huilt ze. 'Ik kan wel stoppen deze keer, ik hoef nog maar twee kilo af te vallen,' zegt ze vastberaden tegen zichzelf. Genoeg gehuild voor vandaag.

'Ga je mee, Harrison? Even wandelen?'

Harrison rent de gang in en wacht daar geduldig tot Hanna ook zover is om naar buiten te gaan. Ze knoopt haar jas dicht, doet Harrison aan de lijn en kijkt nog even vluchtig in de spiegel. Haar gezicht is nog bleek van het koude water, en haar ogen zijn klein en rood van het huilen. Snel hangt ze haar lange lokken voor haar gezicht en kijkt enigszins tevreden in de spiegel. Nu valt het niemand meer op dat ze gehuild heeft. 'Kom, jongen. We gaan.' Hanna opent de deur en gaat naar buiten.

Het is het begin van de middag als Hanna haar auto bij haar ouders parkeert. Diva, de hond van haar ouders, komt haar en Harrison al blaffend tegemoet.

'Rustig, Diva,' maant Els, de hond tot de orde.

Diva gaat op de grond liggen en nadat ze haar aandacht heeft gekregen, gaat ze in haar mand liggen. Hanna doet Harrison's riem af en grinnikt als ze ziet dat hij gelijk naar de voerbak gaat om te eten. Wat een tegenpool is hij toch met haar op dat gebied.

'Dag, lieverd.' Els wrijft haar dochter liefdevol over haar rug. 'Hoe gaat het?'

'Hai, mam.' Hanna kijkt haar moeder vluchtig aan. 'Het gaat wel. Ik ben een beetje druk.' Snel zet ze een stapje opzij. Ze vindt het lief